

Wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 4 lipca 2013 r.

II Ka 293/13

Przewodniczący: Sędzia SO Jerzy Kozaczuk.

Sędziowie: SO Mariola Krajewska-Sińczuk (sprawozdawca), SO Teresa Zawiaślak.

Protokolant: sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny przy udziale Prokuratora Bożeny

Grochowskiej-Małek po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2013 r. sprawy Z. H. oskarżonego o

przestępstwo z art. 217 § 1 k.k. i inne na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę

oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie VII Zamiejscowy Wydział Karny w Sokołowie Podlaskim z dnia 3 kwietnia 2013 r. VII K 37/2013

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy uznając apelację za oczywiście bezzasadną; zasądza od

oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej A. K. kwotę 420 złotych tytułem zwrotu

kosztów zastępstwa procesowego; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę

320 złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Z. H. oskarżony został o to, że:

I. w okresie od 4 kwietnia do 5 czerwca 2011 r. w S., pow. (...), woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, dnia 4 kwietnia 2011 r. szarpał pokrzywdzoną za ramiona i popychał, naruszając w ten sposób nietykalność cielesną pokrzywdzonej, a także w tym czasie wielokrotnie groził A. K. pobiciem oraz pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione oraz znieważył pokrzywdzoną słowami powszechnie uznanymi za obelżywe kierując je pod adresem pokrzywdzonej osobiście oraz wysyłając sms-y na jej numer telefonu zawierające tego rodzaju treści, tj. o czyn z art. 217 § 1 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

II. w okresie od 6 czerwca do 12 lipca 2011 r. w S., pow. (...), woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uporczywie nękał A. K. wzbudzając w niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia oraz istotnie naruszając jej prywatność w ten sposób, że wysyłał na jej numer telefonu sms-y w treści których znieważał ją słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, śledził ją w okolicy miejsca jej zamieszkania oraz miejsca pracy, rozpowszechniał opinie o pokrzywdzonej naruszające jej godność osobistą, tj. o czyn z art. 190a § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

III. w okresie od 9 sierpnia do 25 października 2011 r. w S., pow. (...), woj. (...) uporczywie nękał A. K. w ten sposób, że wielokrotnie dzwonił na telefon komórkowy pokrzywdzonej oraz przesyłał krótkie wiadomości tekstowe zawierające w swej treści słowa wulgarne, uznawane powszechnie za obelżywe, jak również celowo niepokoił pokrzywdzoną asystując jej w trakcie drogi z domu do pracy w Bibliotece Miejskiej, a

ponadto w dniu 17 sierpnia 2011 r. w jednej z krótkich wiadomości tekstowych groził pokrzywdzonej naruszeniem nietykalności cielesnej poprzez ogolenie jej głowy, przy czym groźba ta wzbudziła w zagrożonej uzasadnioną okolicznościami obawę, że będzie spełniona, którymi to działaniami wzbudził w pokrzywdzonej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia oraz istotnie naruszył jej prywatność,

tj. o czyn z art. 190a § 1 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Węgrowie VII Zamiejscowy Wydział Karny w Sokolowie Podlaskim:

I. oskarżonego Z. H. w ramach czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w okresie od 4 kwietnia do 5 czerwca 2011 r. w S., pow. (...), woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie w wiadomościach tekstowych sms, przesyłanych na numer telefonu A. K. oraz osobiście: groził A. K. uszkodzeniem ciała oraz pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione oraz znieważał oskarżycielkę posiłkową słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, przy czym w dniu 4 kwietnia 2011 r. nadto szarpał A. K. za ramiona i popychał, naruszając w ten sposób nietykalność cielesną oskarżycielki posiłkowej, kierując je pod adresem pokrzywdzonej osobiście oraz wysyłając sms-y na jej numer telefonu zawierające tego rodzaju treści, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za te czyny na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów skazał go, wymierzając mu na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. oskarżonego Z. H. w ramach czynu zarzucanego mu w pkt II aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w okresie od 6 czerwca do 12 lipca 2011 r. w S., pow. (...), woj. (...) uporczywie nękał A. K. wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia oraz istotnie naruszając jej prywatność w ten sposób, że wysyłał na jej numer telefonu sms-y w treści których znieważał ją słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, dzwonił na jej numer telefonu oraz do miejsca jej pracy, śledził ją w okolicy miejsca jej zamieszkania oraz miejsca pracy, rozpowszechniał opinie o oskarżycielce posiłkowej naruszające jej godność osobistą, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 190a § 1 k.k., zaś w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt III aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w okresie od bliżej nieustalonego dnia około połowy miesiąca sierpnia do 25 października 2011 r. w S., pow. (...), woj. (...) uporczywie nękał A. K. wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia oraz istotnie naruszając jej prywatność w ten sposób, że dzwonił do jej miejsca pracy, podczas rozmowy telefonicznej znieważał oskarżycielkę posiłkową słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, śledził ją w okolicy miejsca jej zamieszkania, w drodze z pracy oraz w miejscach, w których się pojawiała, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 190a § 1 k.k., przy czym ustalił, że oskarżony działał w warunkach art. 91 § 1 k.k. i za te czyny na podstawie art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 91 § 2 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego w pkt I i II wyroku i wymierzył oskarżonemu Z. H. karę łączną 1 roku pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres 3 lat;

V. na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 2 k.k. wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;

VI. na podstawie art. 72 § 1 pkt 7a k.k. zobowiązał oskarżonego do powstrzymania się od kontaktowania się z oskarżycielką posiłkową A. K.;

VII. zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej A. K. kwotę 1594,08 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

VIII. zasądził od oskarżonego kwotę 300 złotych tytułem opłaty i obciążył go wydatkami postępowania do kwoty 90 zł, w pozostałej części koszty postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od tegoż wyroku wniósł obrońca oskarżonego. Na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k. zaskarżył powyższy wyrok w całości na korzyść oskarżonego Z. H. Na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę a polegający na uznaniu, że społeczna szkodliwość czynu oskarżonego jest znaczna w sytuacji, gdy suma okoliczności przedmiotowych i podmiotowych, w szczególności działanie Z. H. w określonej sytuacji motywacyjnej, odpowiadanie przez pokrzywdzoną tymi samymi zachowaniami, wielokrotne obrażanie jego osoby przez A. K., naruszanie jego nietykalności cielesnej, zawiadamianie przez nią organów ścigania o niepopelnionych czynach przez oskarżonego, uprzednia niekaralność oskarżonego, jego dotychczasowe uczciwe życie wskazuje na to, że stopień społecznej szkodliwości czynu zarzuconego oskarżonemu nie jest znaczny, a wszystkie okoliczności wskazują na to, że oskarżony nie popełni przestępstwa w przyszłości, co skutkować powinno warunkowym umorzeniem postępowania wobec niego.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i warunkowe umorzenie postępowania wobec oskarżonego Z. H. na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. na okres próby wynoszący 2 lata.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest oczywiście bezzasadna i z tego względu Sąd odwoławczy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Sąd Okręgowy po wnikliwej analizie akt niniejszej sprawy uznał, że Sąd orzekający procedując w niniejszej sprawie nie dopuścił się obrazy obowiązujących przepisów, która mogłaby mieć wpływ na treść zapadłego merytorycznego rozstrzygnięcia. Prawidłowe są, poczynione przez Sąd I instancji na podstawie kompletnego materiału dowodowego, ustalenia faktyczne. Sąd Rejonowy bardzo wnikliwie i skrupulatnie przeanalizował wszystkie zebrane w sprawie dowody, wskazując którym z tych dowodów przyznał walor wiarygodności i dlaczego, a którym z nich tego przymiotu nie nadał i z jakich przyczyn. Zaprezentowana przez Sąd orzekający ocena dowodów jest logiczna i przekonująca.

Została przeprowadzona zgodnie z dyrektywą wyrażoną w art. 7 k.p.k. Znajduje przy tym wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a jej prawidłowość pozwala się skontrolować w postępowaniu odwoławczym nie wymagając korekty.

Pisemna skarga obrońcy oskarżonego stanowi wyłącznie polemikę z trafnym rozstrzygnięciem Sądu meriti zawartym w zaskarżonym wyroku. Analiza pisemnego środka odwoławczego wskazuje, że skarżący nie kwestionuje oceny dowodów dokonanej przez Sąd, ani też ustalonego na ich podstawie stanu faktycznego. Nie akceptuje natomiast rozstrzygnięcia skazania oskarżonego za przypisane mu występki. Brak jest w niniejszej sprawie podstaw do uznania, że Sąd orzekający dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mającego wpływ na jego treść, a polegającego na ustaleniu, iż stopień społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonemu jest znaczny. Przede wszystkim zauważyć należy, iż w pisemnym środku odwoławczym autor apelacji, skarżąc wyrok w całości na korzyść oskarżonego, wskazuje wyłącznie na jeden czyn, za który miałby być oskarżony skazany zaskarżonym wyrokiem, tymczasem oczywistym jest, iż Z. H. oskarżony został o popełnienie trzech występków i Sąd orzekający, modyfikując opis każdego z tych czynów, uznał jego sprawstwo w zakresie wszystkich za udowodnione i za każdy z nich wymierzył karę jednostkową oraz orzekł karę łączną. W tej sytuacji dostrzeżone w apelacji sformułowanie uznać należało jedynie za niezamierzony błąd pisarski. Nadto ze sformułowanego zarzutu wynika, że autor środka zaskarżenia kwestionuje wyłącznie te ustalenia faktyczne, które dotyczą dokonanej przez Sąd I instancji oceny stopnia społecznej szkodliwości czynów przypisanych Z. H., natomiast jego uzasadnienie zawiera stwierdzenie, iż "nie ulega oczywiście wątpliwości, że Z. H. w znacznej mierze popełnił zarzucane mu czyny", po czym następnie kwestionuje jedynie wydanie wyroku skazującego, podnosząc iż stopień społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu czynów nie jest znaczny i sprawa winna zostać zakończona warunkowym umorzeniem postępowania. Mimo tak niefortunnych sformułowań zawartych w uzasadnieniu pisemnej skargi wywieść należało, iż obrońca oskarżonego kwestionuje jedynie ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynów, nie zaś sprawstwo oskarżonego, na co wskazuje przede wszystkim zarzut apelacyjny. Sąd odwoławczy uznał jednak, że decyzja podjęta przez Sąd Rejonowy w zakresie sposobu rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jest trafna i zgodna z obowiązującymi przepisami. Przypomnieć należy, że zgodnie z brzmieniem art. 66 § 1 k.k. sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Sąd Rejonowy dokonał w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, z których bezspornie wynika, że oskarżony dopuścił się wszystkich przypisanych mu występków. Uznać zatem należy, że okoliczności popełnienia tych czynów nie budzą wątpliwości. Zostały one w sposób prawidłowy opisane i zakwalifikowane. Prawdą jest to, iż ustawowe zagrożenia tych występków nie stały na przeszkodzie do podjęcia decyzji o warunkowym umorzeniu postępowania (art. 66 § 2 k.k.). Spełniona została również przesłanka formalna w postaci dotychczasowej niekaralności oskarżonego (k. 78). Sąd orzekający jednak prawidłowo ustalił, że wina i społeczna szkodliwość przypisanych Z. H. czynów są znaczne i wbrew twierdzeniom autora apelacji,

swoje stanowisko w przekonujący sposób uzasadnił w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia.

Argumenty podniesione w apelacji i jej uzasadnieniu należy potraktować jako polemiczne w stosunku do ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy w zakresie oceny stopnia społecznej szkodliwości występów przypisanych oskarżonemu. Pomimo podjętej próby absolutnie nie wskazują one, które z ustaleń sądu w tym zakresie są nieprzekonujące, a w szczególności nie odpowiadają zasadom logicznego rozumowania. Wbrew twierdzeniom skarżącego prawidłowa jest dokonana przez Sąd orzekający ocena stopnia społecznej szkodliwości występów popełnionych przez Z. H. Sąd odwoławczy w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji, zaprezentowane w obszernych i prawidłowo sporządzonych pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Jego uważna lektura wskazuje, iż Sąd orzekający tranie uznał, że czyny przypisane oskarżonemu charakteryzują się znacznym stopniem społecznej szkodliwości. Jako argument na poparcie swojego poglądu Sąd zasadnie powołał w szczególności to, że Z. H. zachowując się wobec A. K. w sposób szczegółowo opisany w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym, oddziaływał na psychikę pokrzywdzonej, wzbudzał u niej poczucie zagrożenia, godził w jej poczucie bezpieczeństwa, w sposób istotny naruszał jej prywatność. Słusznie też podkreślił, czego zdaje się nie dostrzegać skarżący, że oskarżony jest osobą dojrzałą, znacznie starszą od A. K. i również z tego względu zdawał sobie sprawę, że wzbudza w niej swoim zachowaniem większy lęk, niż czyniłby to jej równolatek. Przypomnieć należy, że oskarżony zaczął dokuczać pokrzywdzonej i prześladować ją, a także jej grozić niemalże od momentu, gdy zerwała z nim znajomość. Jego zachowanie w stosunku do niej w restauracji (...) w dniu 4 kwietnia 2011 r., szczegółowo opisane przez Sąd w ustalonym stanie faktycznym, zniewagi i groźby kierowane w sms-ach a także osobiście również w miejscach publicznych, w obecności innych osób, naruszanie nietykalności cielesnej, wydzwanianie do niej o różnych porach dnia i nocy, śledzenie jej w okolicy miejsca zamieszkania i pracy w okresach prawidłowo wskazanych w przypisanych oskarżonemu występach ewidentnie utwierdzają w przekonaniu, iż nie można uznać za nieznaczny stopnia winy oskarżonego w odniesieniu do wszystkich czynów, za które został on skazany. Powołane przez Sąd argumenty na poparcie swojego stanowiska w tym zakresie, których nie ma potrzeby jeszcze raz przytaczać, są trafne i przekonujące. Pamiętać przede wszystkim należy, że instytucja warunkowego umorzenia postępowania z założenia ma na celu przyczynienie się do likwidacji konfliktu wywołanego przestępstwem i znajdować zastosowanie tam, gdzie nie ma potrzeby, ze względu na cele kary, jej wymierzania i doprowadzania do wyroku skazującego. Ma zastosowanie do drobnej przestępczości, gdy górna granica zagrożenia karą nie przekracza 3 lat pozbawienia wolności. Nie ma wprawdzie przeszkody, o której mowa w art. 66 § 2 k.k., aby warunkowo umorzyć postępowanie karne w przypadku występów przypisanych oskarżonemu. Typy czynów zabronionych dają wprawdzie możliwość skorzystania z tej instytucji, ale nie przemawia za powyższym konkretna płaszczyzna niniejszej sprawy. Sąd może bowiem warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni

przestępstwa. W ocenie Sądu Okręgowego najistotniejsza przesłanka w niniejszej sprawie nie została spełniona i z tego względu warunkowe umorzenie postępowania nie było w niniejszej sprawie możliwe. Wprawdzie wina oskarżonego w zakresie przypisanych mu występów została stwierdzona, a zatem okoliczności popełnienia tych czynów nie budzą wątpliwości, jednakże jest znaczny, a więc nie jest jedynie "średni" stopień winy i stopień społecznej szkodliwości przypisanych przestępstw. Nie można za autorem pisemnej skargi przyjąć, iż opisane w zarzutach zachowania oskarżonego były prowokowane przez pokrzywdzoną, gdyż nie wskazują na powyższe zgromadzone i prawidłowo ocenione dowody. Brak jest również w sprawie dowodów na poparcie twierdzeń, jakoby pokrzywdzona "nasyłała" a Z. H. policjantów, czy też fałszywie go oskarżała. Prawdą jest, że zdarzało się iż treścią sms-ów obrażała oskarżonego, było również tak, że spoliczkowała go w dniu 4 kwietnia 2011 r. w restauracji (...), ale czyniła to w reakcji na jego przestępne wobec niej zachowania opisane w ustalonym stanie faktycznym. Okoliczności tam dokładnie przedstawione, w powiązaniu z rodzajem i charakterem naruszonych dóbr pokrzywdzonej, sytuacjami poprzedzającymi zaistniałe zdarzenia, pomimo dotychczasowej niekaralności oskarżonego, jego skruchy, którą eksponuje skarżący, nie stwarzają uzasadnionego przypuszczenia, że pomimo umorzenia postępowania Z. H. będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa.

Mając powyższe okoliczności na względzie i nie znajdując podstaw do uwzględnienia pisemnego środka odwoławczego Sąd odwoławczy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 456 k.p.k. orzekł, jak w wyroku.